

Vlaams
Parlement

stuk **1727** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 7 september 2012 (2011-2012)

Verslagmoment over de Europese Ministerraden Landbouw en Visserij van april, mei en juni 2012

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door de heer Dirk Peeters

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

de heren Lode Ceysens, Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Jan Verfaillie;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Linda Vissers;
de heren Karlos Callens, Marc Vanden Bussche;
mevrouw Els Robeyns, de heer Jurgen Vanlerberghe;
de heer Mark Demesmaeker, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Peter Reekmans;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Jan Durnez, Marc Van de Vijver, Johan Verstreken;
de heren Pieter Huybrechts, Chris Janssens, mevrouw Marleen Van den Eynde;
mevrouw Lydia Peeters, de heer Bart Tommelein;
de heren Marcel Logist, Bart Martens;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Hermes Sanctorum.

INHOUD

I. Uiteenzetting door minister-president Kris Peeters	4
1. Stand van zaken hervorming gemeenschappelijk landbouwbeleid	4
2. Stand van zaken hervorming gemeenschappelijk visserijbeleid	5
2.1. MSY	6
2.2. Regionalisering	6
2.3. Individueel overdraagbare visserijconcessies	6
2.4. Marktverordening	7
2.5. Aanlandingsverplichting	7
2.6. Conclusie	8
II. Uiteenzetting door mevrouw Loes Lysens, attaché Landbouw van de Vlaamse vertegenwoordiging bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie	8
1. Raad Landbouw 26-27 april 2012	8
1.1. GLB-hervorming: directe steun	8
1.2. Diversen	8
2. Raad Landbouw 14-15 mei 2012	9
2.1. GLB-hervorming: vergroening	9
3. Raad Landbouw 18 juni 2012	10
3.1. GLB-hervorming: voortgangsrapport	10
3.2. GLB-hervorming: plattelandontwikkeling	10
3.3. Diversen	10
4. Bespreking	10
4.1. Interventies van de leden	10
4.2. Antwoorden	12
Gebruikte afkortingen	15

Op 20 juni 2012 organiseerde de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid een verslagmoment over de Europese Ministerraden Landbouw en Visserij van april, mei en juni 2012, met de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en mevrouw Loes Lysens, attaché Landbouw van de Vlaamse vertegenwoordiging bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie.

I. UITEENZETTING DOOR MINISTER-PRESIDENT KRIS PEETERS

Minister-president *Kris Peeters* schetst de stand van zaken van de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

1. Stand van zaken hervorming gemeenschappelijk landbouwbeleid

De minister-president is van mening dat het Deense voorzitterschap de voorbije maanden hard gewerkt heeft en heel wat vooruitgang kon boeken op het niveau van de Raad. Het voorzitterschap had ervoor gekozen om enkele knelpunten van het voorstel van de Europese Commissie die de meeste onrust veroorzaakten en vragen opriepen bij de sector, prioritair te behandelen. De voorstellen inzake directe steun en vergroening kwamen uitgebreid aan bod, ook inzake marktmaatregelen en plattelandsontwikkeling werd vooruitgang geboekt. Het Deense voorzitterschap bereikte ook een akkoord met het Europees Parlement over een overgangsregeling voor directe steun in 2013, gebaseerd op de geldende regels en budgetten voor 2012.

Inzake de definitie van actieve landbouwers, die recht hebben op directe steun, heeft het voorzitterschap samen met de Commissie een voorstel op tafel gelegd waarbij enerzijds gesteld wordt dat iedere landbouwer een minimumactiviteit moet uitvoeren op zijn percelen, en daarbovenop kunnen de lidstaten ervoor opteren om een aantal begunstigden uit te sluiten op basis van een Europese negatieve lijst of als hun inkomsten onvoldoende gegenereerd worden uit landbouwactiviteiten. Wat Vlaanderen betreft, is dit alvast een stap in de goede richting, aangezien hiermee de directe steun meer gericht kan worden op de landbouwers die echt actief een landbouwbedrijf beheren.

Inzake jonge landbouwers en kleine landbouwers waren de lidstaten het erover eens dat meer flexibiliteit nodig is, waar ook Vlaanderen naar gevraagd had. Het voorzitterschap ging echter niet in op de Vlaamse vraag om het voorziene budget meer efficiënt in te zetten en het ontstaan van ongebruikte middelen te vermijden.

Wat betreft de vergroening besluit de minister-president dat het voorzitterschap de bezorgdheden en suggesties van de lidstaten goed verwerkt heeft in haar voorstellen, echter zonder dat de Commissie hier volledig mee akkoord ging. Er werd wel een akkoord bereikt over:

- het voorzien van een vrijstelling voor landbouwers die de vergroeningsdoelstellingen minstens even goed op een alternatieve wijze realiseren, zoals via agromilieumaatregelen;
- het optrekken van de ondergrens voor vrijstelling van teeltdiversificatie naar 10 hectare en het verbreden van de definitie van een teelt;
- het aanhouden van permanent grasland op perceelsniveau is van de baan en de discussie wordt nu gevoerd over een verplichting op bedrijfsniveau dan wel op regionaal/nationaal niveau. De minister-president stipt aan dat Vlaanderen voor permanent grasland al langer werkt met een verplichting op bedrijfsniveau.

Inzake ecologisch focusgebied heeft Vlaanderen een voorstel op tafel gelegd waarbij aan de landbouwers de mogelijkheid geboden wordt om in te stappen in een agrobeheersgroep voor de realisatie van een gedeelte van hun verplichting inzake ecologisch focusgebied. Dat idee werd zowel door veel lidstaten als door de Commissie positief onthaald. Mo-

menteel wordt op technisch niveau verder onderhandeld met de Commissie, samen met Nederland, over hoe deze mogelijkheid in het voorstel geïntegreerd zou kunnen worden.

Er mag volgens de minister-president niet uit het oog verloren worden dat ook de Commissie Landbouw en Plattelandsontwikkeling van het Europees Parlement de voorbije maanden niet stilgezeten heeft. De elementen waar de Raad en de Commissie het over eens geraakt zijn, moeten nu ook nog door het Europees Parlement aanvaard worden. Niets is dus zeker tot er volgend jaar een akkoord bereikt wordt over het geheel. Later dit jaar zullen alle amendementen van het Europees Parlement in detail door de lidstaten besproken worden. Dat zou een duidelijk beeld moeten geven van wat de onderhandelingsmarge is en waar de grootste knelpunten zich bevinden.

Het Cypriotische voorzitterschap zal – op basis van de informatie waar de minister-president nu over beschikt – de nadruk leggen op het boeken van vooruitgang in het dossier over plattelandsontwikkeling, aangezien iedereen snel van start moet kunnen gaan met het schrijven van de programma's voor plattelandsontwikkeling die begin 2014 operationeel zouden moeten zijn.

Tot slot geeft de minister-president nog mee dat de administratie de discussies over de hervorming van het GLB nauwgezet opvolgt en de sector hier geregeld over informeert. Zo zal zeer binnenkort een nieuwe webpagina geopend worden, waar de landbouwers vragen kunnen stellen over de Europese voorstellen en een overzicht kunnen krijgen van de meest gestelde vragen.

2. Stand van zaken hervorming gemeenschappelijk visserijbeleid

De hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid zou normaal gezien moeten ingaan op 1 januari 2013. Er is evenwel nog een lange weg af te leggen, temeer aangezien ook het Europees Parlement het dossier nog moet bespreken, situeert de minister-president. Het Europees Parlement plant pas in november een stemming in plenaire zitting.

De bespreking over het nieuwe GVB gaat over drie verordeningen: de basisverordening met betrekking tot het visserijbeleid, de verordening met betrekking tot de marktordening en het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV).

Het ziet er volgens de minister-president heel sterk naar uit dat de ingangsdatum niet gehaald zal worden, en dat de huidige basisverordeningen verlengd zullen worden. De Commissie heeft alvast een voorstel ingediend dat het mogelijk moet maken om het huidige GVB met twee jaar te verlengen.

Het nieuwe visserijfonds treedt pas in werking vanaf 1 januari 2014, dus er is nog tijd voor de bespreking. Gelet op de timing is er bij de Commissie en de Raad heel wat druk om vooruitgang te boeken met het vernieuwde GVB.

De minister-president schetst dat er over de doelstellingen een vrij grote consensus is, maar over de weg ernaartoe helemaal niet. De sector moet verder verduurzaamd worden en een aanpassing van het GVB in die richting is absoluut aangewezen. Over de weg om dit te bereiken, lagen de standpunten van de diverse lidstaten heel ver uit elkaar.

De minister-president maakt duidelijk dat er onder het Deense voorzitterschap de voorbije maanden heel intensief gepraat en onderhandeld is op basis van de voorstellen van de Commissie. Ook op de Visserijraden van de voorbije maanden is dieper ingegaan op bepaalde thema's uit de voorstellen.

Om tot een consensus te komen binnen de Raad heeft het Deense voorzitterschap op basis van die besprekingen een eigen voorstel geformuleerd voor de basis- en de marktverorde-

ning. Als aanzet voor de besprekingen in het Europees Parlement in het najaar, wou het voorzitterschap van de Raad van Visserijministers een ‘general approach’ (een informeel akkoord tussen de lidstaten) over het voorstel. De raad van 12 juni was daar dan ook helemaal aan gewijd.

Hoewel er voor Vlaanderen nog een aantal bedenkingen blijven, bevatten de voorstellen van het voorzitterschap een aantal belangrijke elementen waarmee Vlaanderen akkoord kan gaan.

2.1. MSY

Ten eerste gaat het over MSY, het exploitatieniveau waarbij een stock in evenwicht is. Vlaanderen is het absoluut eens met de doelstelling om MSY te halen tegen 2015 indien mogelijk, en in 2020 voor alle bestanden. De minister-president merkt op dat voor een aantal stocks dat evenwicht al bereikt is, en verwijst naar schol in de Noordzee en tong en kabeljauw in de Keltische Zee. Voor andere soorten is er nog een weg af te leggen, en sinds vorig jaar is hiermee rekening gehouden bij de bespreking van de TAC's.

Vlaanderen heeft er wel op gewezen dat er een voldoende flexibele toepassing moet komen voor de verschillende MSY-niveaus in een gemengde visserij zoals de Vlaamse, en dat er voor heel wat stocks op dit moment onvoldoende wetenschappelijke gegevens zijn om dat evenwichtsniveau vast te leggen.

2.2. Regionalisering

Het is de bedoeling om het beleid voor een beperkt aantal items te decentraliseren. De minister-president heeft daar geen bezwaar tegen, omdat op die manier beter kan worden ingespeeld op de specifieke situatie van elk visserijgebied. Er was een vrij algemene instemming voor de Vlaamse vraag dat beslissingen in de regio's bij unanimititeit genomen zouden moeten worden, en dat de Commissie dergelijke unanieme voorstellen moet overnemen in haar regelgeving. Er was ook instemming met het voorstel dat deze regels enkel in Europese wetgeving vastgelegd kunnen worden. Het was vanaf het begin het Vlaamse opzet om een lappendeken van nationale maatregelen te vermijden. Vlaanderen had hiervoor, samen met andere Noordzeelidstaten, het voortouw genomen en een regionaliseringsmodel uitgewerkt. De minister-president is heel tevreden dat dit model werd overgenomen in het akkoord.

2.3. Individueel overdraagbare visserijconcessies

De Commissie wou dit nieuwe instrument invoeren om via een interne herstructurering de overcapaciteit van de vloten te reduceren.

Gelet op de Vlaamse inspanningen in het verleden (sloopacties), waarbij de vangstcapaciteit al in overeenstemming gebracht werd met de vangstmogelijkheden, heeft Vlaanderen absoluut geen behoefte aan een dergelijk instrument. Bovendien zouden dergelijke visserijrechten meteen gekapitaliseerd worden, en zou het beheer van het toegewezen quotum op collectief niveau niet meer mogelijk zijn.

Vlaanderen heeft zich steeds verzet tegen dit voorstel van de Commissie, en het Deense voorzitterschap is gevolgd en heeft het verplicht invoeren van TFC's geschrapt en de keuze daartoe aan de lidstaten overgelaten. Op de Raad bleek een heel grote meerderheid het Vlaamse standpunt te delen.

2.4. Marktverordening

Ook op dit punt werden verbeteringen aangebracht die de Vlaamse goedkeuring konden krijgen. Belangrijk is dat ook hier producentenorganisaties een belangrijk rol kunnen opnemen, en dat in geval van sterke marktverstoring steun voor opslag van vis mogelijk blijft.

2.5. Aanlandingsverplichting

Het grote knelpunt in de discussies is het voorstel om een aanlandingsverplichting in te voeren en dus een verbod op te leggen om ongewenst gevangen vis weer over boord te gooien, schetst de minister-president.

De Vlaamse basisstelling is dat ‘discards’ eigenlijk niet aanvaardbaar zijn. De minister-president heeft de discussie over voedselverspilling op de agenda gezet, en ook in de visserij moet al het mogelijke gedaan worden om dat te vermijden.

Ook over deze doelstelling is er unanimiteit, maar de vraag is hoe ze bereikt kan worden.

De minister-president schetst twee mogelijkheden:

- ofwel worden de reders verplicht om alles wat gevangen wordt aan boord te stockeren en mee te brengen aan wal. Daar wordt wat niet verkocht kan of mag worden, vernietigd (vismeel, visolie, diervoeder, cosmetica enzovoort) waarbij de reders er geen enkel voordeel uithalen, maar in tegendeel nog extra kosten hebben;
- ofwel worden ongewenste vis en bijvangsten maximaal vermeden via een doorgedreven selectiviteit.

Vlaanderen heeft steeds voor de tweede mogelijkheid gepleit en heeft al heel wat stappen in die richting gezet.

Veel soorten hebben bij teruggooi wel degelijk aanzienlijke overlevingskansen, en het is dus zeker niet aangewezen om vissen die kunnen overleven toch af te maken om die bijvoorbeeld in vismeel te verwerken. Voor bepaalde soorten, zoals roggen, is de overlevingskans groter dan 80 percent, maar zelfs al zijn de overlevingskansen beperkt tot 10 à 15 percent, dan nog kunnen deze vissen, mits onmiddellijke teruggooi, belangrijk zijn voor de reproductie en het in stand houden en/of herstellen van een bepaalde stock.

De aanlandingsverplichting vereist een aantal nieuwe investeringen: aan boord moet extra (gekoelde) opslagcapaciteit voorzien zijn, aan land moet aanlandings- en verwerkingsinfrastructuur geïnstalleerd worden. Bovendien is er nood aan bijkomende controle en stuurt de Commissie aan op de installatie van camera's aan boord van alle vaartuigen.

Anderzijds is het natuurlijk wel zo dat een aanlandingsverplichting een bijzondere druk legt op de reders om selectiever te gaan vissen. De minister-president is dan ook voorstander van een gefaseerde invoering van de aanlandingsverplichting, waar heel wat lidstaten zich mee akkoord kunnen verklaren.

Het voorstel waarover een belangrijke meerderheid uit de Raad, na een heel lange discussie, akkoord kon gaan, is fors aangepast, en het gaat uit van een gefaseerd invoeren van de aanlandingsverplichting (in tijd, qua soorten, qua visserijgebied), gekoppeld aan begeleidende maatregelen op het vlak van quota en technische maatregelen.

Daarbij komt men in belangrijke mate tegemoet aan de Vlaamse bedenkingen: de sector krijgt de kans om de komende jaren intens te werken aan selectiviteit, de aanlandingsplicht wordt beperkt tot de gequoteerde soorten, er komen begeleidende maatregelen (hogere quota) om de teruggooi te compenseren en er zal rekening gehouden worden met de overlevingskansen van soorten. Vlaanderen heeft dit compromisvoorstel dan ook goedgekeurd.

De minister-president geeft mee dat het nog niet om een definitieve beslissing gaat, want het Europees Parlement moet zijn stelling nog bepalen, en er dienen nog heel wat zaken uitgeklaard te worden.

De minister-president blijft bij zijn uitgangspunt dat ‘discards’ maximaal voorkomen moet worden. De problemen en kosten ten gevolge van de aanlandingsverplichting worden kleiner naarmate de selectiviteit van onze vissers groter wordt.

2.6. Conclusie

De besprekingen over het GVB zijn nog lang niet afgelopen. Maar de Raad heeft op basis van een grondig aangepast voorstel van het Deense voorzitterschap een algemene uitspraak gedaan over diverse fundamentele items uit de hervorming. Vlaanderen heeft haar goedkeuring gegeven.

Dat betekent niet dat de minister-president er zich niet van bewust is dat het voor de reders een zware dobber wordt. In samenspraak met de sector zal al het mogelijke gebeuren om de uitdaging aan te gaan.

II. UITEENZETTING DOOR MEVROUW LOES LYSSENS, ATTACHÉ LANDBOUW VAN DE VLAAMSE VERTEGENWOORDIGING BIJ DE PERMANENTE VERTEGENWOORDIGING VAN BELGIË BIJ DE EUROPESE UNIE

Mevrouw *Loes Lysens* geeft bijkomende duiding bij de landbouwdossiers van de Europese Ministerraden van april, mei en juni 2012.

1. Raad Landbouw 26-27 april 2012

1.1. GLB-hervorming: directe steun

Er vond tijdens de Raad van april een debat plaats over een aantal aspecten van het voorstel inzake directe steun, met name over jonge landbouwers, kleine landbouwers, vrijwillige gekoppelde steun en extra financiering voor landbouwers in gebieden met natuurlijke beperkingen. Daarnaast kwam ook de interne herverdeling van de directe steun binnen een lidstaat, de definitie van actieve landbouwer en de aftopping van de steun aan grote landbouwbedrijven aan bod.

De lidstaten vragen vooral meer flexibiliteit inzake jonge en kleine landbouwers, wat betekent dat lidstaten zelf moeten kunnen beslissen over het al dan niet verstrekken van extra steun voor deze groepen landbouwers. Bijna alle lidstaten vragen om gekoppelde steun ook in de toekomst mogelijk te maken. Sommige lidstaten vragen wel om tabak en varkensvlees op te nemen in de lijst van producten waarvoor gekoppelde steun mogelijk is.

Inzake de interne convergentie delen heel veel lidstaten de analyse dat een ‘flat rate’ in 2019 veel te drastisch is, maar ze zijn het niet eens over de te kiezen oplossing.

1.2. Diversen

EU-richtlijn Groepshuisvesting Zeugen

De Commissie herinnerde de lidstaten aan de deadline van 1 januari 2013 voor de groepshuisvesting van zeugen.

Promotie

De Commissie gaf toelichting bij de nieuwe mededeling inzake promotiebeleid.

Zuivelmarkt

Polen ging in op de situatie op de zuivelmarkt en vroeg aan de Commissie om alle mogelijke marktmaatregelen in te zetten om de neerwaartse trend van de zuivelprijzen tegen te gaan.

Producentengroeperingen groenten en fruit

Hongarije, daarin gesteund door een aantal nieuwe lidstaten, vroeg aan de Commissie om de vooropgestelde terugschroefing van de steunregeling aan nieuwe producentenorganisaties niet door te voeren. Bij de toetredingsonderhandelingen hebben de nieuwe lidstaten bekomen dat er specifiek voor hen extra steun zou komen voor de oprichting van producentengroeperingen, de voorlopers van producentenorganisaties. De Commissie stelt vast dat de aanvragen voor 2011 meer dan tien keer hoger liggen dan het voorziene budget. Daarom wil ze een plafond instellen voor toekomstige steun aan deze groeperingen.

Voedselveiligheid

Tsjechië vroeg de Commissie om meer proactief op te treden bij verontrustende signalen in verband met voedselveiligheidsproblemen in bepaalde lidstaten. Daarmee werd vooral Polen bedoeld, waar problemen waren met onder andere de menging van industrieel zout in voedingswaren.

Insecticide Thiamethoxame

Frankrijk bracht een studie onder de aandacht waarbij het insecticide Thiamethoxame gelinkt werd aan massale bijensterfte. Frankrijk drong aan op meer wetenschappelijk onderzoek, waarop de Commissie meldde dat het EFSA daar al mee bezig is.

2. Raad Landbouw 14-15 mei 2012**2.1. GLB-hervorming: vergroening**

In de aanloop naar deze discussie, op initiatief van het voorzitterschap, verspreidde de Commissie een conceptnota waarin een aantal versoepelingen werden aangegeven ten aanzien van de initiële voorstellen.

De lidstaten verwelkomden het idee van ‘green by definition’, maar waarschuwden wel voor ‘green washing’. Sommige lidstaten vroegen om alle bedrijven die kleiner zijn dan een bepaalde oppervlakte vrij te stellen van vergroening.

Voor permanent grasland vroegen de lidstaten om het beheer op regionaal/nationaal niveau te organiseren in plaats van op perceelsniveau.

De lidstaten vroegen vrijstelling voor gewasdiversificatie voor bedrijven kleiner dan 15 hectare en een bredere invulling van de definitie van gewas.

Ook voor ecologische focusgebieden vroegen de lidstaten vrijstelling voor bedrijven kleiner dan 15 hectare. De meeste lidstaten wilden de 7 percent ecologische focusgebieden verlagen en zagen ook een rol weggelegd voor agrobeheersgroepen.

Enkele lidstaten vroegen om de voorgestelde maatregelen uit te breiden tot een breed menu van maatregelen, en ook de opname van vergroening in de ‘cross compliance’ of in pijler II kwam aan bod.

3. Raad Landbouw 18 juni 2012

3.1. GLB-hervorming: voortgangsrapport

Het Deense voorzitterschap heeft een rapport opgesteld waarin een stand van zaken wordt gemaakt van de werkzaamheden. Het is volgens mevrouw Lysens een objectieve en feitelijke weergave van de resultaten, die zich vooral situeren op het vlak van directe steun, de definitie van actieve landbouwer en de vergroening.

3.2. GLB-hervorming: plattelandsontwikkeling

Het Deense voorzitterschap wenste over twee elementen van het voorstel een oriënterend debat te voeren: het voorbehouden van 25 percent van het budget voor maatregelen voor klimaat- en landbeheer en de cofinancieringspercentages. De lidstaten steunen het idee om 25 percent van het budget te reserveren voor klimaat- en landbeheer, maar vragen om ook andere milieugerelateerde doelstellingen in aanmerking te laten komen. Er is dus meer flexibiliteit nodig om ook maatregelen inzake waterbeheer, bodembeheer en biodiversiteit onder dit budget te kunnen opnemen.

Inzake cofinanciering gaat momenteel de discussie tussen een vast cofinancieringspercentage van bijvoorbeeld 50 percent, met een aantal uitzonderingen, of een gedifferentieerd percentage, waarbij het type maatregel het maximale cofinancieringspercentage bepaalt. De lidstaten verkiezen een gedifferentieerde aanpak, want dat stelt hun in staat om in te spelen op de specifieke noden van een bepaald gebied. In de meeste lidstaten zijn er problemen met de budgetten die ze kunnen vrijmaken voor de cofinanciering van de Europese programma's. Voor de prioritaire programma's willen ze een hogere Europese financiering mogelijk maken, zodat ze er minder nationale middelen aan toe moeten voegen en toch de doelstellingen halen.

3.3. Diversen

Zuivelmarkt

Polen herhaalde de vraag van april naar marktmaatregelen en vroeg de Commissie ook om exportrestituties in te zetten. De Commissie wil wel private opslag mogelijk maken en de klassieke instrumenten inzetten, maar wil niet opnieuw exportrestituties invoeren.

Biologische landbouw

De Commissie heeft een tussentijds rapport over de uitvoering van de nieuwe regelgeving inzake biolandbouw voorgesteld.

G20

Het voorzitterschap van de G20 gaf een debriefing en stipte aan dat vooral vooruitgang werd geboekt met betrekking tot het actieplan voedselveiligheid.

4. Bespreking

4.1. Interventies van de leden

De heer *Dirk Peeters* gaat in op het teruggooiverbod in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid. Het lid informeert of, als gevolg van de gefaseerde invoering, de doelstellingen pas bereikt zullen worden tegen 2020. Dat impliceert volgens het lid ook dat van de reders extra investeringen worden verwacht om selectiever te vissen.

De heer *Stefaan Sintobin* vreest dat de timing voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid niet gehaald zal worden.

De discussie over het budget is cruciaal volgens het lid. Als geen akkoord wordt bereikt over het landbouwbudget, worden ook voor de andere punten geen resultaten bereikt.

Een tweede groot discussiepunt is volgens de spreker de vergroening. De vergroening van de landbouw op zich wordt niet in vraag gesteld, maar over de weg om de doelstellingen te bereiken, zijn de meningen sterk verdeeld. De meeste lidstaten pleiten voor flexibiliteit, maar over hoe die flexibiliteit er concreet moet uitzien, bestaat minder duidelijkheid.

Volgens de heer Sintobin is het percentage ecologische focusgebieden zonder sterke argumenten en criteria vastgelegd. Tijdens de interparlementaire conferentie over het GLB in Kopenhagen maakte de vertegenwoordiger van de Europese Commissie duidelijk dat de aanwezige groene elementen meegerekend kunnen worden in de ecologische focusgebieden. Het lid vraagt of de minister-president deze redenering kan bevestigen en op welke manier in Vlaanderen de aangifte hierop zal worden afgestemd, want op dit moment zijn niet alle groene elementen die mogelijk in aanmerking komen als ecologisch focusgebied daarin opgenomen.

Een aantal lidstaten pleit volgens de spreker voor een Europees actieplan voor biolandbouw met concrete streefcijfers, en hij informeert naar de visie van de minister-president.

De aanlandingsverplichting is volgens de heer Sintobin het grote discussiepunt inzake de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid. Een gefaseerde aanlandingsverplichting heeft natuurlijk ook een financiële impact voor de reders. Ze moeten investeren in selectieve visserijtechnieken, maar er zijn ook investeringen nodig om te voldoen aan de aanlandingsverplichting. Het lid vraagt of hiervoor in ondersteuning wordt voorzien door de lidstaten of door de EU, want in de discussie over het GVB gaat het zelden over het beschikbare budget.

De spreker gaat nog in op het statuut van kleine landbouwers, want het blijft volgens hem onduidelijk wat de criteria zijn om in dit systeem te stappen.

Mevrouw *Tine Eerlingen* vraagt of er duidelijkheid is over het budget voor het GLB. Het lid informeert of er een algemene consensus bestaat onder de lidstaten om 25 percent van het budget voor plattelandontwikkeling voor te behouden voor klimaat- en landbeheer. Kan ook Vlaanderen, mits een verbreding van de mogelijke acties, zich hierin terugvinden?

De spreker informeert naar de stand van zaken in Vlaanderen wat betreft de groepshuisvesting van zeugen.

Volgens mevrouw Eerlingen is ook antibioticaresistentie ter sprake gekomen op de Europese Raad en zij vraagt naar de stand van zaken.

Mevrouw *Tinne Rombouts* beaamt het belang van het landbouwbudget, maar is ook tevreden dat op een aantal punten de discussie in de goede richting evolueert, en verwijst daarbij naar de definitie van actieve landbouwer en permanent grasland.

Het lid stelt vast dat inzake de meer efficiënte besteding van het budget de Vlaamse voorstellen niet onmiddellijk gehoor krijgen en informeert naar de stand van zaken en de verdere mogelijkheden.

Het is volgens mevrouw Rombouts positief dat agrobeheersgroepen een rol krijgen bij de ecologische focusgebieden. Welke flexibele inzet van maatregelen is nog mogelijk?

De heer *Jos De Meyer* stelt vast dat de voorstellen genuanceerder geworden zijn, en wat de vergroening betreft ook realistischer. De doelstelling wordt volgens het lid gelukkig belangrijker dan de wijze waarop ze bereikt moet worden.

Er blijven volgens de spreker nog wel wat discussiepunten over. Het is volgens de heer De Meyer, verwijzend naar de volgende voorzitterschappen van de EU – Cyprus, Ierland en Litouwen –, belangrijk om vanuit Vlaanderen bondgenoten te zoeken en hij vraagt de minister-president hoe dit wordt aangepakt.

4.2. Antwoorden

Minister-president *Kris Peeters* merkt op dat zowel voor het GVB als het GLB het Europees Parlement medebeslisser is, waardoor het eindresultaat nog helemaal niet duidelijk is. Door de bereikte consensus over het GVB in de Europese Ministerraad is er iets meer zekerheid over de richting, maar het Europees Parlement heeft nog een inbreng. Vlaanderen neemt initiatieven in de richting van andere lidstaten, zoals Nederland en Denemarken, om in de Raad gemeenschappelijke initiatieven te nemen. Er worden ook contacten onderhouden met leden van het Europees Parlement om hen informatie te verstrekken en hun verzuchtingen te kennen.

Het is de doelstelling van het GVB om MSY in te voeren tegen 2015 indien mogelijk en tegen 2020 voor alle bestanden. Er wordt een gefaseerde invoering van de aanlandingsverplichting voorgesteld afhankelijk van de soorten. De minister-president heeft aan de administratie de opdracht gegeven om een plan van aanpak uit te werken, waarbij tot 2015 alles in het werk wordt gesteld om de selectiviteit van de vaartuigen te verhogen. ILVO zal van selectief vissen een nog groter speerpunt maken in het onderzoek en alle inspanningen zullen gebeuren om de reders ervan te overtuigen om de resultaten te implementeren. Er wordt ook nagegaan of extra middelen via het EVF mogelijk zijn en er worden ook begeleidende maatregelen bepleit in het nieuwe EFMZV. Vlaanderen neemt dus nu al initiatieven in die richting, beklemtoont de minister-president.

Het is volgens de minister-president duidelijk dat de datum van 1 januari 2013 voor de inwerkingtreding van het nieuwe GVB niet gehaald zal worden. Uitstel voor het GLB is mogelijk, maar er zijn daartoe nog geen concrete stappen gezet.

De minister-president beaamt het belang van het budget voor het GLB. Maar dit past in de discussie over het MFK, waarover tegen eind 2012 beslissingen zouden moeten vallen. In het verleden werd gesteld dat het budget voor landbouw niet geïndexeerd zou worden, maar nominaal gelijk zou blijven, maar het blijft volgens de spreker afwachten wat de impact van de eurocrisis zal zijn.

Mevrouw *Loes Lysens* verduidelijkt dat de door de lidstaten gevraagde flexibiliteit inzake vergroening impliceert dat heel veel lidstaten vragen om bedrijven die kleiner zijn dan een bepaalde oppervlakte vrij te stellen van vergroening. Duitsland bijvoorbeeld stelt 15 hectare voorop, maar Polen heeft het dan weer over 50 hectare. Daarnaast is er de vraag om permanent grasland op regionaal of nationaal niveau te organiseren in plaats van op perceels- of bedrijfsniveau. Ook voor gewasdiversificatie en ecologische focusgebieden wordt een vrijstelling gevraagd voor bedrijven kleiner dan 15 hectare, maar ook op dat punt zijn er lidstaten die de lat op 25 of 50 hectare willen leggen. In het huidige voorstel over ecologisch focusgebied is opgenomen dat bestaande elementen op akkerland in rekening gebracht mogen worden, maar de groene elementen op grasland niet. Bovendien worden veel kleine landschapselementen wel beheerd door de landbouwers, maar hebben ze deze niet in eigendom, waardoor ze niet op de perceelsindeling van de verzamelaanvraag staan en dus niet in rekening gebracht kunnen worden. Vlaanderen, Frankrijk en enkele andere lidstaten vragen om ook de groene elementen op grasland in rekening te brengen, want ze dragen bij tot het netwerk van groene elementen dat de Commissie voor ogen heeft.

De lidstaten vragen ook dat bepaalde milieuvriendelijke teelten in aanmerking genomen worden voor het ecologisch focusgebied. Daarnaast zijn er ook een aantal lidstaten die vergroening willen opnemen in de 'cross compliance' of volledig in pijler II.

Mevrouw Lysens stipt aan dat elke landbouwer ervoor kan kiezen om kleine landbouwer te worden. De directe steun wordt dan berekend op basis van het regionaal gemiddelde aan directe steun per hectare. Voor Vlaanderen zou dat tussen 1000 en 1500 euro per jaar bedragen per bedrijf. Het voordeel is natuurlijk dat het bedrijf dan vrijgesteld wordt van vergroening en van de goede landbouw- en milieucondities. Er is geen vrijstelling van de 'cross compliance', want die heeft betrekking op artikels uit bestaande verordeningen en richtlijnen waar iedereen aan moet voldoen. Maar er is geen controle door de landbouw-administratie op de cross-complianceverplichtingen, waardoor er ook geen inkorting op de steun mogelijk is.

De beschikbare cijfers over de groepshuisvesting van zeugen betreffen de inschatting van de lidstaten tegen het einde van 2012. De meest actuele cijfers over de effectief gerealiseerde omzetting dateren van half 2011. Voor België ging het toen om ongeveer 50 procent, maar volgens mevrouw Lysens is de situatie in Vlaanderen ondertussen sterk positief geëvolueerd.

De heer *Frans Coussement*, raadgever van minister-president Kris Peeters, vult aan dat het FAVV momenteel nieuwe cijfers verzamelt. Zodra die beschikbaar zijn, zullen ze aan de commissie worden bezorgd.

In het rapport van de Europese Commissie over biolandbouw komen een aantal knelpunten aan bod, verduidelijkt mevrouw *Loes Lysens*. Het gaat dan onder andere om het toepassingsgebied, problemen met ggo's en de interne markt. Vlaanderen is sterk vragende partij om deze knelpunten weg te werken. De knelpunten moeten eerst opgelost worden voor een nieuw losstaand initiatief wordt gelanceerd.

Over de stand van zaken inzake antibioticaresistentie kan mevrouw Lysens momenteel geen informatie verstrekken.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Dirk PEETERS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

EFMZV	Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij
EFSA	European Food Safety Authority
FAVV	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
ggo	genetisch gemodificeerd organisme
GLB	gemeenschappelijk landbouwbeleid
GVB	gemeenschappelijk visserijbeleid
MFK	Meerjarig Financieel Kader
MSY	maximum sustainable yield (maximale duurzame opbrengst)
TAC	total allowable catches (totale toegestane vangsten)
TFC	Transferable Fishing Concessions (overdraagbare visserijconcessies)